

**LĂUTARI VIOLONIȘTI DIN ZONA DE NORD A MOLDOVEI
ÎN ARHIVA DE FOLCLOR
A ACADEMIEI DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE**

THE VIOLONISTS OF THE NORTH OF MOLDOVA
IN THE FOLCLORE ARCHIVES OF THE ACADEMY OF MUSIC, THEATRE AND FINE ARTS

NICOLAE SLABARI,
lector, doctorand,
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

În acest articol este pusă în discuție problema activității și dezvoltării de mai departe a Arhivei de folclor a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, precum și unele idei privind perspectivele acesteia. Ne vom axa pe muzica instrumentală, și în special, vom face referință la lăutarii violoniști din zona de nord a Moldovei, înregistrați în Arhiva de folclor a AMTAP. Considerăm că materialul muzical înregistrat de la ei a jucat un rol important în cercetările etnomuzicologice din ultimii 40 de ani. Prin rezultatele obținute din unele investigații de teren recente, motivăm oportunitatea de promovare a etnomuzicologiei naționale moderne care tinde spre realizarea unui nou salt.

Cuvinte-cheie: Arhiva de folclor, AMTAP, muzica instrumentală, lăutar violonist, folclorul din zona de Nord a Moldovei, etnomuzicologie.

The problem under discussion in this article is the activity and further development of the Folklore Archives of the Academy of Music, Theatre and Fine Arts (AMTAP) as well as some issues on its prospects. We will focus on instrumental music, in particular, we will make reference to the violinists of the North of Moldova registered in the Folklore Archive of AMTAP. We believe that the musical material recorded by them played an important role in the ethnomusicology achievements of the past 40 years. Through the results obtained from some recent field investigations we motivate the opportunity of promoting the modern national ethnomusicology, which is aiming at achieving a new leap.

Keywords: Folklore Archives, Academy of Music, Theatre and Fine Arts, instrumental music, violinist, folklore of the North of Moldova, ethnomusicology.

Arhiva cabinetului de folclor al AMTAP deține un fond impresionant de înregistrări de teren, unele cu valoare de unicat. Activitatea Arhivei s-a manifestat în strânsă concordanță cu dezvoltarea etnomuzicologiei ca știință în Republica Moldova, cunoscând câteva etape: I - 1945-1956; II - 1957-1967; III - 1968-1990; IV - din anul 1990 până-n prezent. În rezultat s-au conturat trei aspecte care stau la baza etnomuzicologiei naționale: 1. culegerea de materiale, după o metodă modernă; 2. transcrierea și interpretarea științifică a creațiilor muzicale; 3. studierea complexă a materialelor muzicale din trecut și prezent și utilizarea rezultatelor în activitatea de salvagardare și valorificare a folclorului.

Totuși, nu trebuie să uităm, că, exponentul de bază al celor menționate mai sus a fost și este *lăutarul* – personalitatea care păstrează și propagă cu sfințenie această bogăție spirituală a neamului.

În articolul de față vom da nume importante de lăutari violoniști din zona de nord a Moldovei, înregistrați în Arhiva de folclor a AMTAP, marcați în retrospectiva timpului, făcând și unele incursiuni la realizările etnomuzicologice care au constituit rezultatul investigațiilor de teren efectuate.

În anul 1945 la Conservatorul Moldovenesc de Stat (actualmente AMTAP) a fost înființat Cabinetul de folclor. Odată cu constituirea acestuia profesorii și studenții instituției încep o activitate folcloristică sistematică. Pe lângă colectarea folclorului la această etapă sunt realizate încercări de abordare analitică a folclorului muzical. Spre exemplu, au apărut articole în enciclopedii ca: Marea enciclopedie sovietică (ediția a 2-a), inclusiv în articol despre *Republica*

Sovietică Socialistă Moldovenească. Remarcăm, în mod deosebit, monografia lui B. Cotlearov despre cultura violonistică în Moldova [1] care, deja, are tenta unei sistematizări și a unei abordări științifice. Astfel, etapa anilor 1945-1956 a fost un început fructuos, cu un șir de evenimente de importanță majoră în cercetarea și valorificarea folclorului muzical. În anul 1957 Cabinetul de folclor de la Conservatorul din Chișinău se desființează și în anii ce au urmat nu s-au efectuat investigații sistematice de teren la această instituție. Începând, abia cu anul 1964 expedițiile sunt reluate.

Aceste două etape au fost cele mai anevoioase pentru Arhiva de folclor a AMTAP. Din păcate astăzi nu găsim înregistrări cu lăutarii violoniști din zona de nord a Moldovei care datează din acea perioadă. Marea majoritate a înregistrărilor au fost pierdute datorită multiplelor schimbări pe care le-a suportat fondul.

În 1968 este deschisă Catedra de Folclor la Conservatorul Moldovenesc de Stat (AMTAP), care a activat până la sfârșitul anilor 1990. Înființarea Catedrei de Folclor a constituit începutul unei perioade noi în activitatea de colectare și cercetare științifică a folclorului muzical. Șef al catedrei a fost G. Ciaicovschi-Mereșanu, un neobosit cercetător, care a rămas fidel catedrei și muncii de studiere și valorificare a tezaurului folcloric pentru toată viața.

Începând cu acest an se desfășoară o activitate folclorică planificată. Anual, în cadrul practicii folclorice a studenților, se întreprind expediții, se efectuează investigații de teren individuale de către lectorii catedrei. Este înregistrat nu numai folclor românesc dar și ucrainean, rusesc, bulgăresc, găgăuz, țigănesc, evreiesc și altor etnii conlocuitoare. În prezent arhiva de folclor AMTAP dispune de circa 16 mii exemplare culese de pe teritoriul Republicii Moldova, Bucovinei și sudului Basarabiei - Ucraina.

Astfel, printre primii lăutari violoniști din zona de nord a Republicii Moldova, incluși în Arhiva de folclor a AMTAP¹ au fost: **Chitic P.** (n. 1940 s. Trebisăuți, r. Briceni) cu melodiile *Romanță, Sârba, Romanță*; și **Angheluș G.** (n. 1910 s. Trebisăuți, r. Briceni) cu melodiile *Sârba evreiască, Sârba, Hangu, Doina, Sara bună, Freilih, Polka, Sârba, Polca furată, Sârba, Dezbroboditul miresei, Moldoveneasca racilor, Hora moldovenească, Sârba, Sârba iepurarilor, Sârba*, melodiile cărora au fost înregistrate în expedițiile folclorice efectuate de C. Rusnac în anul 1969.

În același an, la festivalul de folclor *Stepa Bălților* din Bălți, de membrii Arhivei de folclor sunt înregistrați alți lăutari violoniști ca: **Cabinețchii F.** (n. 1910 s. Balanul Vechi r. Râșcani) cu melodia *Hangul*; **Neniță S.** (n. 1932 s. Vărătic r. Râșcani) cu melodia *Potpurii pe teme moldovenești*; **Iacovlev G.** (n. 1914 s. Ochiul Alb r. Râșcani) cu melodia *Ciurul*; **Axentie V.** (n. 1923 s. Ochiul Alb, r. Râșcani) cu melodia *Merișorul*.

Un an mai târziu (1970) C. Rusnac și I. Vichilu efectuează o altă expediție folclorică în zona de nord a Moldovei, revenind la lăutarul violonist **Angheluș G.** de la care înregistrează noi melodii: *Sârba, Sârba, Frumușica, Trei lemne, Sârba, Hangul, Șapte săptămâni de post, Hora, Când măicuța m-a făcut, Ce șezi babă la pârâu, Sârba, Hangul, Sârba, Hangul, Vivat, La îmbroboditul miresei, La scosul dansului, Vivat Sârbă, Hangul, Sârbă, Vals, Sârbă, Sârbă, Corobocica, Melodie de cântec, Sârbă*.

¹ Arhiva de Folclor a AMTAP. Registrele nr. 1 index 123 (2-4), 126-128, 219 (6-7), 220 (5), 221 (1, 6-7); nr. 2 index 398, 399 (1-3), 402 (2)-405 (3), 514 (4), 515 (3-9); nr.3 index 880 (5-6), 890 (1)-894 (3), nr. 8 index 1561 (9-14), 1569 (8)-1571 (11).

Următorul val de înregistrări cu lăutarii violoniști în arhiva de folclor a AMTAP sunt efectuate de etnomuzicologul Ia. Mironenco, într-o expediție folclorică realizată în 1972. De altfel, trebuie să menționăm că Ia. Mironenco și-a adus aportul într-un mod deosebit, completând fondul Arhivei de Folclor cu un număr considerabil de melodii. Pe lângă faptul că a înregistrat un bogat material folcloric, a scris un număr impunător de articole științifice și monografii. În expediția menționată au fost înregistrați de el următorii lăutarii violoniști: **Babinețchii V. G.** (n. 1916 s. Bălan, r. Râșcani) cu melodia *Galașul*; **Babinețchii F. N.** (n. 1910 s. Bălan, r. Râșcani) cu melodia *Polca, Polca, Sârba, Sârba, Ganca, Ciuboșica, La pahar*.

Anul 1974 datează cu o nouă investigație de teren, efectuată de V. Ivancenco, în care este descoperit lăutarul violonist **Șevciuc G.** (n. 1917 s. Sudarca, r. Dondușeni) cu următoarele melodii înregistrate: *Hora de mână și Mărunțica*.

Registrele Arhivei de folclor a AMTAP datează în 1975 cu o altă expediție folclorică. Constantin Rusnac revine în zona de nord a Moldovei, și mai înregistrează de la vestitul lăutar violonist **Angheluș G.** (n.1910 s. Trebisăuți, r. Briceni) diverse melodii ca: *Sârba lui Simionică Mârza, Sârba lui Simionică Mârza, Hangu, La scos dansul, Zestrea, Vivat, Vivat, La dezbrăcatul miresei, La îmbrăcatul miresei, De ascultat la masa, Sârba, Vals, Hangu, Vivat, Freilih, Bălți-Freilih, Freilih, Sârba, Sârba, Hangu, Vengherca, Mazurca, Hangu, Sârba, Sârba*.

La sfârșitul anilor '80 membrii Arhivei de folclor a AMTAP efectuează mai multe investigații de teren în urma cărora sunt descoperite noi personalități ale artei violonistice lăutărești. Aceștia sunt: **Chetrari G.** (n. 1919 s. Vărătic, r. Râșcani) cu melodiile: *Peste văi peste ogoare, Radu mamei, Alunelul, Trei lemne, Pojarul, Cântec de pahar, Cântec de joc, Sârba de nuntă, Dansul miresei, Cântec de jalea miresei, Marș de nuntă, La scoaterea zestrei, Cântec de pahar, Vals, Sârba, De pornire la armată, Vals, Cântec de pahar, Pe iarbă și pe toloacă, Cracoviac, Cântec de spre Barbu Lăutarul, Acolo-n vale, Polca, Undeva pe cea străduță, Când e mierlița bolnavă, Moșule cu vinul bun, Sârba, Sârba amestecată*; și **Neniță S.** (n. 1932 s. Vărătic, r. Râșcani) cu melodiile: *Jelea miresei, Joc după legatul miresei, Dansul miresei, Joc, Joc, Ciocârlia, Breaza, Procedeu lăutăresc, Improvizație, Hora lui Smelovschii, Polcă*; înregistrați de S. Badrajan în 1988.

În ultima etapă de activitate a Arhivei de folclor a AMTAP s-au efectuat doar unele investigații periodice, fluxul melodiilor înregistrate în fond fiind foarte redus (în special începând cu anul 1997). În perioada anilor 2007-2009, personal, am efectuat câteva investigații de teren în zona de nord a Republicii Moldova (în special în s. Larga, r. Briceni; s. Colicăuți, r. Briceni; r. Briceni; r. Edineți; s. Grinăuți, r. Râșcani; s. Iabloana, r. Glodeni; s. Cuhnești, r. Glodeni; r. Glodeni). Prin urmare, am avut marea ocazie să comunic cu unii lăutari violoniști din zonă, înregistrând melodii și acumulând date despre personalități mai puțin cunoscute ca: **Cioclea V.** - născut la 8 decembrie 1958, în s. Larga, r. Briceni. Tatăl – **Ion Cioclea** un mare lăutar prin anii '50. Anume de la el, Victor a moștenit darul de a mânui cu iscusință toate instrumentele muzicale, dar în temei vioara și trompeta. Am înregistrat: *Foxtrot, Hangu de la Coteala, Huser, Huser, Huser, Huser ca la trombon, Marș, Marș, Sârba auzită la Tudor Căldare, Sârba de concert, Sârba de la hramul satului Larga, Sârba lui Gonțearuc, Sârba lui moș Cojocarul, Sârba lui Tudor Gronic*; **Lavric Gh.** fiul violonistului **Dumitru Lavric** - născut la 22 aprilie 1964 în s. Colicăuți, r. Briceni. Am înregistrat: *Hora, Hora lăutărească, Sârba*; **Ștefăneț S.** – născut la 10 aprilie 1929, în s. Grinăuți, r. Râșcani și decedat recent la 09 februarie 2009, un lăutar cu o activitate deosebită. Pe parcursul vieții a activat în funcția de dirijor al orchestrei din s. Grinăuți, instrumentist în orchestra „Lăutarul” din or. Bălți, dirijor al orchestrei

de fanfară din s. Mărăndeni, profesor de vioară și conducător al tarafului de la școala de muzică din r. Fălești, iar din 2002 până în mai 2008, profesor de vioară, trompetă și saxofon la școala de muzică „G. Enescu” din Bălți. La jubileul de 50 ani al școlii înființează o orchestră simfonică pentru care face un șir de aranjamente din repertoriul propriu. Am înregistrat: *Vals Gingășiu, Marandeanca (mars), Moldova înfloritoare (mars), Vals – Cer albastru.*

În urma investigațiilor efectuate am cunoscut așa personalități ca: **Bălău - Căldare Dumitru** – născut la 25 octombrie 1923 s. Bașcani, r. Soroca. Un vestit lăutar care și astăzi mai cântă. În 1949 a întemeiat o orchestră de fanfară la Drochia. În anii 1970- 1972 a efectuat un șir de înregistrări la Radioul Național. Recent a participat la Festivalul-concurs „Fillip Toderașcu” ed. IV 2008 unde a interpretat: *Balada, Hora lui moș Pavel, Sârba de la Chetrosu.*

Într-un dialog cu Ion Popov, dirijorul orchestrei „Ciocârlia” de la Edineț, au fost menționați mai mulți lăutari violoniști, printre care: **Coca C.** (1906 – 1974) a activat în Orchestra Militară Română ca flautist și în orchestra „Ciocârlia” (Edineț) ca violonist; **Coca V.** (1924 – 1987) a activat ca violonist în orchestra „Ciocârlia” din 1944 până la sfârșitul vieții; **Coca M.** (1922 – 1974) – altist (violă) în orchestra „Ciocârlia”; **Ciobanu M.** (1920 – 1986) evoluează în orchestra „Ciocârlia” ca violonist având un șir întreg de mențiuni de la diferite manifestări și concursuri; **Ciobanu A.** fiul lui Mechiu Ciobanu, n. 1952, posedă mai multe instrumente muzicale, inclusiv și vioara; **Ciobanu Al-dru.** (1928 – 1986) a reorganizat activitatea orchestrei „Ciocârlia”, devenind dirijor până la venirea în 1970 a lui Nicolaie Botgros; **Ciobanu N.** a activat în orchestra „Ciocârlia” din 1970 până în 1972 apoi a plecat în capitală; **Nicolae Banu** (1922 -1972), lăutar vestit în zona de nord a Moldovei, vine în orchestra „Ciocârlia” în 1944 ca violonist și trompetist. Din generația tânără de violoniști ai acestei orchestre au fost menționați: **Ciobanu I.** – născut la 15 septembrie 1984, r. Edineț. A participat la Festivalul-concurs „Lăutarii Moldovei”, ediția a II-a 2005, premiat cu locul II. A cântat în orchestrele „Ciocârlia” de la Edineț, „Barbu lăutarul” de la Bălți; **Ciobanu V.** – născut la 28 martie 1986, r. Edineț. A participat la Festivalul-concurs „Lăutarii Moldovei”, ediția a II-a 2005, premiat cu locul I. În prezent este student la AMTAP. A cântat în orchestrele „Ciocârlia” de la Edineț, „Barbu lăutarul” de la Bălți, și „Orchestra fraților Advahov” din Chișinău; **Popov B.** – născut în 1981, r. Edineț, participant la Festivalul-concurs „Lăutarii Moldovei” din Edineț 2001. A interpretat *Hora rară, Horă, Sârbă*; **Strungaru I.** – născut în 1981, r. Edineț, participant la Festivalul-concurs „Lăutarii Moldovei” din Edineț 2001. A interpretat *Studiu lăutăresc, Hangul, Sârba*; **Bînzaru A.** – născut în 1978, or. Bălți. Un lăutar violonist fără studii muzicale, care a activat în orchestra „Ciocârlia” și mai apoi în orchestra „Barbu Lăutarul”. Este premiant de gr. I la Festivalul „Lăutarii Moldovei” ediția I, clasa de amatori instrumentiști și gr. III la Festivalul „Dumitru Botgros” ediția I de la Cahul, la Festivalul-concurs al interpreților „Filip Toderașcu” ediția III 2006, a interpretat *Doină, Hora de la Nord, Sârba moldovenească.*

Au mai fost menționați și alți lăutari ca: **Cebanu V.** - s. Țaul, r. Dondușeni, care activează ca maestru de concert și instrumentist în orchestra „Alboteanca” din localitate. Este premiant de gr. II la ediția a II-a a Festivalului-concurs „Filip Foderașcu”, la ediția III a interpretat *Doina, Hora, Bătuta, Sârba*; **Gămureac I.** – născut în 1960, s. Zăicani r. Râșcani. În prezent – violonist la Ansamblul Academic de Stat „Joc”. A participat la Festivalul-concurs „Fillip Toderașcu” ediția III, 2006, a interpretat *Doină, Sârba de la Zăicani, Hora lăutărească.*

În cadrul expediției efectuate în r. Glodeni am discutat cu membrul orchestrei „Arțărășii”, Mânzatu T. care mi-a oferit informații despre următorii lăutari violoniști din localitate: **Bodean A.** (01.07.1948 – 1999) s. Iablona, r. Glodeni, care în anii '90 a activat în

orchestra „Ceteraș” de la Căminul Cultural din s. Iablona, r. Glodeni. În activitatea sa profesională a deținut funcția de director al școlii medii din s. Iablona și șef al consiliului raional de cultură până în anul 1990. Din 1990 până la sfârșitul vieții a deținut funcția de șef de studii la școala medie din s. Iablona; **Botnaru A.** fiul lui **Nicolaie Botnaru**, – născut în 1969 s. Iablona r. Glodeni. Activează ca violonist și bracist (violă) în orchestra „Ceteraș” Până în 1992 a fost conducător artistic la Casa de Cultură din s. Iablona; **Tîltu J.** – născut în 1986, actualmente este violonist interpret în orchestra condusă de Frații Advahov; **Leșciuc I.** – născut în 1957, din 1979 activează până în prezent în orchestra „Ceteraș” din s. Iablona; **Buga N.** – născut în anii 30 în s. Iablona, r. Glodeni. Nu a avut studii muzicale. A activat în duet cu un al violonist **Jereghea D.** fiind un duet deosebit deoarece în acele timpuri nu se prea cânta astfel; **Berbeci I. zis (Ganiușa)** – născut în 1915, s. Cuhnești, r. Glodeni; **Covali S.** născut în 1946, s. Camenca, r. Glodeni; **Ceica V.** născut în 1922, s. Iablona, r. Glodeni; **Berbeci Dumitru** – s. Cuhnești, r. Glodeni; **Gheorghe Țurcă** – s. Balatina, r. Glodeni; **Scobioală Vasile** – r. Glodeni; **Curbet Eugen** – s. Cuhnești, r. Glodeni; **Iațco M.** – originară din s. Cuhnești, r. Glodeni, participantă la festivalurile de folclor din Botoșani ”Satule, mândră grădină” premiată cu premiul I, „Filip Toderașcu” ediția III; **Romandași I.** – născut în s. Petreni, r. Drochia, actualmente locuiește în s. Sadovoie, r. Glodeni. Este laureat la ediția III al Festivalului-concurs „Filip Toderașcu” 2006.

Astăzi, marea majoritate a înregistrărilor cu violoniști din zona de nord a Moldovei, păstrate în Arhiva de folclor a AMTAP, le putem găsi descifrate și incluse într-un șir de colecțiile de folclor ca: *Doine, cântece, jocuri, Cântece și melodii de jocuri populare moldovenești* de G. Ciaicovschi-Mereșanu; *Ca la noi în sat, Cucușor cu pană sură, Piese pentru instrumente populare* de C. Rusnac; *Молдавские народные танцы* de E. Junghietu; *Folclor muzical din Moldova* de P. Stoianov și E. Junghietu; *500 melodii de jocuri din Moldova* alcătuită de P. Stoianov; *Piese pentru taraf* de Ia. Mironenco; *La vatra horelor, Așa-i jocul pe la noi*, alcătuită de V. Curbet; *Jocuri populare nistrene, Zii lăută, Satule, Vatră frumoasă, Antologie de folclor* alcătuite de D. Blajinu; *Cânt pe malul Prutului* de I. Cobălă ș. a.

În domeniul cercetărilor științifice multe din imprimările cu lăutarii violoniști au servit ca exemple muzicale în studiile elaborate de etnomuzicologi din Republica Moldova cum ar fi:

L. Berov care a realizat prima încercare de clasificare a instrumentelor muzicale populare la noi. Iar lucrarea *Молдавские народные музыкальные инструменты* [2] o putem considera și începutul cercetărilor în domeniul organologiei populare la noi în republică.

B. Cotlearov prin activitatea sa științifică a contribuit substanțial la dezvoltarea nu numai a etnomuzicologiei, dar și a altor domenii ale științei muzicale naționale. Sunt publicate circa 300 de lucrări ale acestui muzician, cunoscute nu numai la noi în țară, dar și peste hotarele ei.

Gleb Ciaicovschi-Mereșanu o personalitate marcantă a culturii muzicale din Moldova, a cărui activitate s-a proiectat adânc în procesul evoluției etnomuzicologiei naționale, lăsând posterității o vastă moștenire documentară, artistică și științifică.

Personalitatea științifică a lui Petru Stoianov este legată de cercetarea folclorului muzical moldovenesc și bulgăresc, în special, s-a adresat problemelor de morfologie. Dintre numeroasele lucrări editate vom evidenția trei, de o valoare incontestabilă, și anume: *Молдавский мелос и проблемы музыкального ритма, Ритмика молдавской дойны, Вопросы формирования лада и мелодий в молдавской народной песне* [3].

Eleonora Florea se remarcă în domeniul cercetării științifice a folclorului muzical prin două monografii valoroase, și anume: *Музыка народных танцев Молдавии* [4] și *Молдавский музыкальный эпос*. Ambele tratează teme nestudiate la noi la momentul editării, diferențiindu-

se prin caracterul lor monografic, dar mai ales este important faptul că materialul în baza căruia s-a efectuat cercetarea a fost selectat și transcris după toate rigorile științifice de însași autoare.

O activitate intensă în domeniul etnomuzicologiei și organologiei populare o realizează în prezent V. Ghilaș, care are la activ un șir de articole și monografii. Evidențiem în special monografia *Timbrul în muzica instrumentală tradițională de ansamblu* [5]. Atât tema cât și obiectul de studiu al monografiei, constituie o serioasă piatră de încercare pentru autor, fiind de maximă actualitate și complexitate, încă puțin studiate la noi.

O valoare științifică incontestabilă prezintă monografia lui V. Chiseliță - *Muzica instrumentală din Nordul Bucovinei: repertoriul fluierelor*. Originalitatea tematicii, profunzimea demersului analitic, seriozitatea documentării și argumentării pledează în favoarea unei lucrări științifice de excepție, valorificând direcții prioritare ale metodologiei sistematice din domeniul organologiei și etnomuzicologiei contemporane. Vom menționa că V. Chiseliță a realizat un șir de articole și lucrări științifice axate pe repertoriul instrumental din zona de Nord a Moldovei printre care menționăm *Aspecte interculturale în muzica de joc din nordul Bucovinei și Basarabiei* [6].

Un alt studiu științific important de valoare națională este *Muzica în ceremonialul nupțial din Basarabia. Cântecul miresei* [7] realizat de S. Badrajan în care sunt abordate un șir de aspecte teoretice și documentare din cadrul obiceiului nunții. Realizările obținute în această lucrare științifică depășesc spațiul studierii prin apropierea de întreg poporul român, și prin comparații cu elemente prezente și la popoarele europene.

Actualmente, etnomuzicologia națională contemporană a depășit stadiul superficial al teoretizărilor de dragul teoriei. Materialul destul de bogat înregistrat în ultimii 40 de ani în Arhiva de folclor a AMTAP, experiența obținută în contact direct cu folclorul muzical, transcrierile muzicale complete prin metoda sinoptică, însușirea creatoare a metodelor și a realizărilor științifice ale înaintașilor și capacitatea de previziune științifică, contopită cu munca pasională a cercetătorilor de astăzi, sunt o bază sigură pentru dezvoltarea în continuare a etnomuzicologiei noastre. Deși, firavă și destul de ignorată de valurile majoritare, dominante ale științelor și abordărilor etnologice, etnomuzicologia națională modernă tinde spre realizarea unui nou salt de interpretare și merită o atenție deosebită în activitatea de mai departe.

Referințe bibliografice

1. КОТЛЯРОВ, Б. *О скрипичной культуре Молдавии*. Кишинев, 1955.
2. БЕРОВ, Л. *Молдавские народные музыкальные инструменты*. Кишинев, 1964.
3. СТОЯНОВ, П. *Ритмика молдавской дойны*. Кишинев, 1980.
4. ФЛОРЕА, Е. *Музыка народных танцев Молдавии*. Кишинев, 1983.
5. GHILAȘ, V. *Timbrul în muzica tradițională de ansamblu*. Chișinău: SeArec-Com, 2001. ISBN: 9975-9680-0-7.
6. CHISELIȚĂ, V. *Aspecte interculturale în muzica de joc din nordul Bucovinei și Basarabiei*. În: *Arta*, 2001. Chișinău, 2001, p. 69-74.
7. BADRAJAN, S. *Muzica în ceremonialul nupțial din Basarabia. Cântecul miresei*. Chișinău: Epigraf, 2002. ISBN: 9975-903-53-3.